

MENEROKA KEMAHIRAN KEBOLEHPASARAN MELALUI SUKARELAWAN KHIDMAT BANTU DI RUMAH DALAM KALANGAN BELIA

(Explore Employability Skills through Home Help Services Volunteers among Youth)

Khadijah Alavi, Salina Nen & Fauziah Ibrahim

ABSTRAK

Kajian ini memfokuskan kepada konsep kebolehpasaran dan kecenderungan untuk mewujudkan peluang pekerjaan melalui sukarelawan belia khidmat bantu di rumah. Objektif utama kajian ini adalah untuk meneroka konsep kebolehpasaran dalam kalangan sukarelawan belia khidmat bantu di rumah. Artikel ini menggunakan analisis konseptual berpandukan kajian lepas dalam memperincikan kebolehpasaran dalam kalangan sukarelawan khidmat bantu di rumah oleh golongan belia. Artikel ini telah mengenalpasti 20 jurnal artikel hasil penerbitan yang berkaitan sukarelawan, penjagaan warga emas, khidmat bantu di rumah dan pengurusan kerja sosial dalam kerja komuniti. Artikel ini disediakan berpandukan kepada konseptual untuk menambah himpunan ilmu dalam bidang kesukarelawan terutama dalam penjagaan warga emas. Dapatan kajian dapat menyediakan input menerusi khidmat bantu di rumah yang dijalankan oleh organisasi dan individu, maka banyak perubahan sosial dalam kalangan warga emas telah dapat dicapai. Justeru, tahap penerimaan dan kebolehpasaran belia terhadap khidmat bantu di rumah perlu dikaji dengan lebih terperinci bagi membantu proses pembangunan masyarakat yang seimbang. Ini adalah kerana kajian keberkesanan sukarelawan belia yang memberi khidmat bantu di rumah masih kurang terutama berkaitan kompetensi dan kemahiran dalam kalangan sukarelawan belia yang terlibat dalam penjagaan warga emas. Kajian ini mencadangkan kemahiran dari segi kepimpinan, nilai kesukarelawanan dan kemahiran personal iaitu komunikasi perlu diterapkan kepada sukarelawan agar dapat dimanfaatkan oleh komuniti.

Kata kunci: kebolehpasaran, khidmat bantu di rumah, warga emas, sukarelawan, kemahiran.

ABSTRACT

This study demonstrates the concept of employment and tendency to create job opportunities through home-based youth volunteer services. The main objective of this study is to introduce the concept of workability to assistant youth volunteers at home. This article identifies 20 journal articles related publications related to volunteers, senior care, home-based services, and social work management in community work. This article is intended to examine and investigate the knowledge on senior care volunteering through conceptual method. The findings of journaling of this article can be through home-based services conducted by organizations and individuals, so many social changes among senior citizens have been achieved. Hence, the level of acceptance and youth employability of home-based services should be examined in greater detail to promote balanced development of the community. This is because studies of

the effectiveness of youth volunteers who provide home-based services are still less particularly concerned with the competence and skills among youth volunteers involved in the care of senior citizens. This study suggests leadership skills, volunteerism, and personal skills that is communication should be applied to volunteers for the benefit of the community.

Keywords: employability, home help services, elderly, volunteer, skills

PENGENALAN

Khidmat bantu di rumah merupakan salah satu program pendampingan sosial yang dapat membantu warga emas yang mengalami kesunyian dan tinggal bersendirian di rumah mereka. Program yang memberikan khidmat sokongan kepada warga emas terutama bagi mereka yang tinggal bersendirian semasa ketiadaan ahli keluarga di rumah (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2013). Khidmat bantu di rumah merupakan perkhidmatan yang bercorak pendampingan sosial kepada warga emas yang mana dalam kajian ini sukarelawan akan pergi ke rumah warga emas tanpa perlu menunggu mereka mendekati agensi tertentu bagi memohon pertolongan. Belia dalam kajian merujuk kepada individu yang berada dalam lingkungan 20 hingga 40 tahun dan kebanyakannya terdiri daripada sukarelawan belia khidmat bantu di rumah. Tujuan pemilihan usia pada peringkat ini adalah kerana kebanyakan sukarelawan khidmat bantu di rumah adalah berumur dalam lingkungan tersebut. Penuaan menjadi isu yang serius di peringkat global yang mana kesannya kepada demografi dan pertumbuhan ekonomi dan Malaysia juga tidak terkecuali. Justeru, di Jabatan Kebajikan Sosial Malaysia berusaha dalam menggalakkan komuniti melibatkan diri sebagai sukarelawan bagi menghadapi Negara Tua pada tahun 2030. Dalam melengkapkan komuniti sebagai sukarelawan, KPWKM juga telah menyediakan subsidi kepada sukarelawan bagi membeli keperluan atau membawa warga emas berkenaan ke hospital bagi menjalani pemeriksaan atau rawatan kesihatan (JKM, 2020). Keperluan sukarelawan yang profesional dalam menjaga warga emas sangat penting bagi masyarakat (Mosher-Ashley, 2000) dan penjagaan warga emas ini juga bukanlah semata-mata tanggungjawab kerajaan, tetapi perlu melibatkan komuniti dan ahli keluarga (KPWKM, 2014 ; Doris et al., 2009).

Kecenderungan individu terlibat dengan aktiviti kesukarelawanan mungkin timbul secara reaktif dan proaktif iaitu sebagai tindak balas terhadap sesuatu peristiwa, masalah sosial atau keperluan komuniti (Elis, 2006). Kejadian seperti warga emas yang terpinggir merupakan faktor yang menyebabkan individu membantu warga emas secara sukarela. Perasaan simpati dan empati yang wujud dalam diri individu terhadap kemiskinan dan kemelaratan masyarakat atau warga emas yang terpinggir menyebabkan pencetus kepada individu untuk menjadi sukarelawan kebajikan yang menjalankan khidmat bantu di rumah. Oleh hal yang demikian, pelbagai organisasi telah ditubuhkan bagi memberi ruang kepada sukarelawan belia untuk menyumbang masa dan tenaga kepada warga emas yang memerlukan bantuan. Menurut Zulkipli (2015) mendapati bahawa program khidmat bantu di rumah merupakan petunjuk prestasi utama (KPI) kepada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat pada tahun 2013 dan 2014 serta menjadi tanda aras kepada menggerakkan sukarelawan dalam komuniti. Seterusnya, ia berjaya melebihi sasaran tersebut pada tahun 2014 iaitu sebanyak 2,228 klien atau 146 peratus faedah berbanding sasaran sebenar sebanyak 1,500 klien (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2015).

Kertas kerja ini memperkenalkan konsep kebolehpasaran dalam sukarelawan di Malaysia. Kebolehpasaran adalah satu strategi dalam memperbaiki kemahiran sukarelawan dan

dapat mengurangkan pengangguran di Malaysia (Mohd Hazwan, 2015). Cunningham et al. (2013) juga menyatakan bahawa kebolehpasaran dapat dibangunkan melalui kerja-kerja sukarelawan. Walau bagaimanapun kebolehpasaran ini sangat kurang dikaji terhadap sukarelawan di Malaysia berbanding di negara barat di mana kebolehpasaran dalam sukarelawan ini memainkan peranan yang penting dalam membentuk sukarelawan yang lebih produktif terhadap tugas yang dilaksanakan. Justeru kebolehpasaran dalam sukarelawan terutama dalam khidmat batu di rumah amat penting dalam meningkatkan keupayaan sukarelawan dalam mencapai matlamat, dapat meneruskan serta memperbaiki kemahiran dalam penjaan warga emas.

KAJIAN LITERATUR

Konsep kebolehpasaran ditakrifkan dengan pelbagai cara. kebolehpasaran merupakan kemahiran yang digunakan untuk merentasi pelbagai pekerjaan dan konteks kehidupan. Ia juga merujuk kepada kemahiran utama, teras, kemahiran hidup, kecekapan utama dan kemahiran yang boleh dipindahkan (Marta et al., 2013). Kebolehpasaran adalah kemahiran dan kemampuan dalam mencapai matlamat dan kekal dalam sesuatu pekerjaan yang rasmi (Fugate, Kinicki & Ashforth, 2004; Hillard & Pollard, 1998) atau mencari pekerjaan jika perlu (Hogan, Chamorro-Premuzic & Kaiser, 2013). Walau bagaimanapun konsep kebolehpasaran dalam pekerjaan di Malaysia kurang dijalankan dan seharusnya konsep kebolehpasaran ini perlu menjadi satu platform kepada sukarelawan dalam menceburi bidang pekerjaan. Kebolehpasaran merupakan keupayaan individu dalam meletakkan diri mereka ke dalam pasaran kerja melalui pengalaman yang diperolehi semasa menyertai program kesukarelawanan (Direct Gov, 2012). Sekiranya sukarelawan memberi komitmen yang tinggi terhadap persatuan yang diceburi maka ia dapat meningkatkan pengetahuan, kemahiran dan sikap yang baik semasa menceburi bidang yang dilaksanakan malah ia dapat menunjukkan kepada majikan bahawa keupayaan individu dalam menceburi bidang kerja berkenaan (Paine et al., 2013). Zimmeck dan Rochester (2011) juga menyatakan sukarelawan adalah salah satu faktor dalam mempertingkatkan kerjaya di dalam bidang pekerjaan. Potensi sukarelawan dalam membantu golongan muda mendapatkan pekerjaan telah diketengahkan melalui inisiatif kebolehpkerjaan dalam sukarelawan (Davis Smith et al., 2002; Yarwood, 2005; Holdsworth & Quinn, 2010).

Penglibatan belia dalam kesukarelawan telah mendapat pengiktirafan sehingga mendorong kepada pelancaran program *IMalaysia for Youth*. Namun, di sebalik pemberian pengiktirafan ini, terdapat beberapa masalah dan halangan yang besar dalam usaha merekrut, melatih dan mengekalkan nilai-nilai positif serta komitmen sukarelawan belia untuk terus menyumbangkan tenaga secara berterusan kepada pihak pertubuhan kebajikan dalam menjayakan khidmat bantu di rumah (Kementerian Pengajian Tinggi, 2012; Azizi, 2006). Tiadanya kemahiran kebolehpasaran dalam kalangan sukarelawan menjadi punca sesetengah sukarelawan tidak dapat memberi komitmen terhadap pertubuhan kebajikan. Kekurangan kompetensi dan kemahiran dalam kalangan sukarelawan belia bagi menjalankan perkhidmatan terhadap warga emas dalam aktiviti khidmat bantu di rumah harus diberikan latihan (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2013). Pertubuhan sukarela di Malaysia juga turut mengalami kemerosotan jumlah penyertaan dalam aktiviti kesukarelawan apatah lagi yang melibatkan sukarelawan belia dalam khidmat bantu di rumah. Seharusnya aktiviti kesukarelawanan ini perlu diterapkan ke dalam diri belia kerana ia adalah titik permulaan kerjaya bagi individu yang ingin berkhidmat di dalam komuniti (Spera et al., 2013) namun penglibatan dalam sukarelawan

belia dianggap tidak menguntungkan oleh kerana aktiviti ini hanya dijalankan dalam sesebuah organisasi tertentu sahaja tanpa diketengahkan oleh pihak-pihak lain sebagai suatu perniagaan yang boleh memberikan keuntungan serta kebolehpekerjaan kepada mahasiswa yang menganggur.

Dalam mendepani dunia pekerjaan yang tiada jaminan, sukarelawan harus membina kecerdasan emosi. Hal ini kerana individu yang tinggi tahap kecerdasan emosinya akan lebih berjaya dalam kerjaya, membina hubungan peribadi yang kukuh dan tahap kesihatan yang lebih baik (Pool & Sewell, 2007). Seterusnya, sukarelawan harus mengetahui perkembangan kerjaya berkaitan dengan warga emas bagi mengetahui cara untuk mendapatkan pekerjaan yang memberi kepuasan dan kejayaan kepada mereka. Tambahan pula, pada masa kini majikan lebih cenderung memilih calon yang mempunyai pengalaman kerja dan mampu untuk menggunakan semula apa yang telah dipelajari daripada pengalaman tersebut.

Seramai 20 460 pelatih telah menjalani latihan kemahiran dan seramai 90% telah mendapat pekerjaan sebaik sahaja tamat latihan (RMK 11). Statistik ini memberi gambaran bahawa sukarelawan belia yang menjalani latihan kemahiran akan mampu untuk membina kerjaya mereka dengan baik termasuklah latihan kesukarelawan dalam khidmat bantu di rumah. Rohani pula berkata bahawa ia merupakan tanggungjawab JKM Negeri dan dibantu oleh Institut Sosial Malaysia, Persatuan Gerontologi Malaysia dan Majlis Kebajikan serta Pembangunan Masyarakat (MAKPEM) dalam merancang dan melaksanakan kursus atau latihan kesukarelawan mengikut Garis Panduan dan Kurikulum yang disediakan oleh JKM. Hal ini disokong kuat oleh Zulkipli dalam ucapan perasmianya di Terengganu (KPWKM 2015; Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2015). Kemahiran, pengetahuan dan proses pengalaman individu secara positif adalah berkait rapat dengan kebolehpasaran (Becker, 1962) dan hubungan secara positif telah dikaitkan nilai motivasi dalam sukarelawan. Low et al. (2007) dalam kajiannya 80 peratus daripada umur 25 hingga 34 tahun menunjukkan peluang menyertai sukarelawan adalah pengalaman yang bermanfaat kerana dapat mempelajari kemahiran baru. Kemahiran kebolehpekerjaan dapat membentuk sukarelawan dalam kerjaya mereka terutama dalam mempromosikan sukarelawan kepada majikan dan dapat mengekalkan sukarelawan di dalam bidang yang diceburi terutama dalam khidmat bantu dirumah (Coetzee, 2011). Secara umumnya kemahiran kebolehpekerjaan juga merupakan salah satu faktor yang menyumbang kepada pembentukan sikap dan tingkah laku (Krahn et al., 2001) dan juga membentuk keyakinan dan peningkatan harga diri ke dalam diri sukarelawan dalam menceburi bidang pekerjaan (Low et al., 2007; Williams et al., 2001; Newton et al., 2011). Oleh itu kajian ini dilakukan bertujuan untuk meneroka konsep kebolehpasaran dalam kalangan sukarelawan belia khidmat bantu di rumah.

METODOLOGI KAJIAN

Artikel ini menggunakan analisis konseptual berpandukan kajian lepas dalam memperincikan kebolehpasaran dalam kalangan sukarelawan khidmat bantu dirumah oleh golongan belia. Artikel ini telah mengenalpasti 20 jurnal artikel hasil penerbitan yang berkaitan sukarelawan, penjagaan warga emas, khidmat bantu di rumah dan pengurusan kerja sosial dalam kerja komuniti. Penentuan pangkalan data berasaskan jurnal tempatan, *scopus* dan *google advance search*. Pengecualian literatur ditentukan berdasarkan kepada tema utama artikel ini. Pembedahan artikel jurnal ini berpandukan konseptual mengorak langkah menambah himpunan ilmu dalam bidang kesukarelawan terutama dalam penjagaan warga emas. Pencarian artikel jurnal ini berpandukan konseptual mengorak langkah menambah korpus ilmu dalam

bidang sukarelawan terutama dalam penjagaan warga emas. Berdasarkan analisis tersebut, sukarelawan memainkan peranan yang penting dalam aspek penjagaan warga emas pada masa kini. Hal ini disebabkan meningkatnya populasi warga emas dan dijangka pada tahun 2030, maka kesedaran dan latihan dalam aspek penjagaan warga emas perlu diterapkan pada peringkat awal lagi terutama belia di peringkat universiti. Malah kerjaya yang khusus juga perlu diperkenalkan kepada belia agar mereka berminat dan boleh mendekati warga emas.

DAPATAN DAN PERBINCANGAN KAJIAN

Kebolehpasaran dalam Khidmat Bantu di Rumah

Sejajar dengan peningkatan warga emas di Malaysia pada tahun 2030, maka kemahiran kebolehpasaran amat penting diperkenalkan kepada setiap sukarelawan di Malaysia terutama dalam aspek penjagaan warga emas yang memerlukan penjagaan yang rapi serta kos yang tinggi. Maka pentingnya komuniti sukarelawan dalam penjagaan warga emas ini bagi mengurangkan beban kerajaan serta dapat meningkatkan ekonomi negara terutama dalam pasaran kerja (Hardill & Baines, 2009). Kemahiran kebolehpasaran juga memainkan peranan dalam pembangunan polisi pasaran kerja (Mc Quaid & Lindsay, 2005), begitu juga sukarelawan yang melibatkan diri dalam khidmat bantu di rumah merupakan platform kepada sukarelawan dalam menceburi bidang pekerjaan kepada warga emas. Berdasarkan laporan statistik dari Jabatan Kebajikan Masyarakat menunjukkan sukarelawan yang menyertai Program Khidmat Bantu di rumah adalah sangat tidak memberangsangkan, di mana semenjak program ini diperkenalkan pada tahun 2013 sehingga 2016, hanya 628 sukarelawan sahaja yang direkrut (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2016). Perkembangan perlahan hal ini, dilihat amat membimbangkan. Ini kerana Malaysia akan menghadapi negara tua pada tahun 2030 (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2014) dan memerlukan lebih ramai sukarelawan yang berdaftar dan memberi khidmat kepada warga emas. Sehubungan itu satu langkah yang lebih drastik dan terarah perlu dijalankan agar kemahiran kebolehpasaran diperkenalkan kepada sukarelawan bagi mengatasi permasalahan ini menjelang tahun 2030.

Jadual 1: Pencapaian Pelaksanaan Program Khidmat Bantu di Rumah yang Dilaksanakan oleh JKM dan PSK Tahun 2016

Pertubuhan Sukarela Kebajikan (PSK)	Bilangan Sukarelawan	Klien (Warga emas)
Majlis Pusat Kebajikan SeMalaysia (MPKSM)	425	1,337
Persatuan Kebajikan Usiamas	22	86
Persatuan Gerontologi Malaysia (GeM)	121	449
Bulan Sabit Merah (BSMM)	20	68
Majlis Kebajikan Sosial Sabah	40	102
Jumlah Keseluruhan	628	2,042

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2016)

Berdasarkan laporan statistik dari Jabatan Kebajikan Masyarakat menunjukkan sukarelawan yang menyertai Program Khidmat Bantu di Rumah adalah sangat tidak memberangsangkan di mana semenjak program ini diperkenalkan pada tahun 2013 seramai 356 sukarelawan yang terlibat dan peningkatan sebanyak 628 sukarelawan sahaja yang berdaftar sehingga 2016 (Jabatan Kebajikan Masyarakat, 2016). Di sini jelas menunjukkan kurangnya

kesedaran, minat dan kemahiran yang penting dalam penjagaan warga emas. Malah terdapat sesetengah keluarga yang menghadapi kekangan dari segi keupayaan melaksanakan tugas penjagaan kerana kekurangan pengetahuan dalam aspek penjagaan, kemahiran, kewangan dan kesediaan anggota keluarga yang sanggup memberikan penjagaan (Rahimah, 2000). Di samping itu, kebolehpasaran sukarelawan dalam Khidmat Bantu di Rumah perlu diperluaskan ke seluruh negara akibat daripada kurangnya penjagaan terhadap warga emas terutama yang tinggal di luar Bandar, malah kesedaran terhadap Program Khidmat Bantu di Rumah perlulah diwar-warkan kepada komuniti bahawa pentingnya penjagaan yang baik terhadap warga emas (Khadijah et al., 2017). Pertubuhan sukarelawan Khidmat Bantu di Rumah pada masa kini lebih tertumpu kepada kawasan bandar berbanding luar bandar, maka perlunya kesedaran dan kemahiran kebolehpasaran kepada sukarelawan yang berada di luar bandar berkenaan aspek-aspek penjagaan warga emas seperti kesihatan, sosial, emosi, kewangan serta mobiliti.

Jadual 2: Lokasi Pelaksanaan Program KBDR yang Dilaksanakan oleh JKM dan PSK Tahun 2016

Pertubuhan Sukarela Kebajikan (PSK)	Lokasi
Majlis Pusat Kebajikan SeMalaysia (MPKSM)	Selangor, Negeri Sembilan, Johor, Pahang, Kedah, Melaka, Perlis, Perak, Pulau Pinang,
Persatuan Kebajikan Usiamas	Selangor dan Negeri Sembilan
Persatuan Gerontologi Malaysia (GeM)	Pahang dan Johor
Bulan Sabit Merah (BSMM)	Selangor
Majlis Kebajikan Sosial Sabah	Sabah

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2016)

Walaupun setiap sukarelawan yang menyertai Khidmat Bantu di Rumah ini telah diberi latihan, namun dengan adanya kemahiran kebolehpasaran ini dapat mengekalkan minat secara mendalam terhadap sukarelawan yang telah dilantik. Malah kemahiran kebolehpasaran ini juga dapat memberi manfaat kepada pertubuhan sukarelawan di mana pengekalan sukarelawan dalam sesuatu pertubuhan juga dapat ditingkatkan (Paine et al., 2013). Di samping itu, kemahiran dalam sukarelawan ini juga menggalakkan penyertaan lebih ramai komuniti yang tidak bekerja untuk terlibat sebagai sukarelawan kerana ia adalah salah satu cara untuk memperbaiki kemahiran kebolehpasaran dalam prospek kerjaya yang diminati (DWP, 2012). Seharusnya di peringkat universiti lagi pengetahuan, kesedaran serta kemahiran mengenai penjagaan warga emas perlu diterapkan ke dalam diri setiap individu, kerana kemahiran penjagaan warga emas ini boleh menjadi prospek kerjaya apabila mereka telah bergraduasi bahkan ia adalah satu pekerjaan yang mulia. Perkara ini juga boleh menyumbang kepada sumber ekonomi di mana kurangnya pengangguran serta meminimumkan masalah penjagaan warga emas.

Seterusnya di dalam model motivasi sukarelawan menunjukkan, kerjaya adalah salah satu daripada enam fungsi motivasi di mana penyertaan individu dalam sukarelawan adalah keinginan untuk mempelajari kemahiran baru sebagai prospek kerjaya yang akan diceburi (Clary & Snyder, 1991; Clary et al., 1992). Selain itu, pertubuhan sukarelawan juga boleh menjadi platform kepada sukarelawan dalam membina rangkaian sosial yang mana perkara tersebut memudahkan sukarelawan untuk memperolehi pekerjaan (Musick & Wilson, 2008) di dalam bidang khidmat bantu di rumah. Menerusi Khidmat Bantu di Rumah yang dijalankan oleh organisasi dan individu, maka banyak perubahan sosial dalam kalangan warga emas telah dapat dicapai. Namun, tahap penerimaan dan kebolehpasaran belia terhadap khidmat bantu di

rumah perlu dipertingkatkan kepada setiap sukarelawan dengan motivasi altruistik yang mana dapat membangunkan emosi dan kepimpinan (Rothwell, 2013). Walau bagaimanapun banyak kajian yang dijalankan menunjukkan kebolehpasaran ini dapat memperbaiki sukarelawan terutama dalam prospek kerjaya, memperbaiki resume (Paine et al., 2013) iaitu dalam melalui dengan kepimpinan dan semangat berpasukan, empati, nilai kepada sukarelawan dan kemahiran personal yang perlu ada dalam diri setiap sukarelawan.

KESIMPULAN

Kajian ini membincangkan konsep kebolehpasaran di dalam sukarelawan serta pentingnya kemahiran kebolehpasaran ini dilatih kepada setiap sukarelawan di mana ia amat penting dalam pembentukan diri setiap individu yang menyertai sukarelawan. Kemahiran kebolehpasaran ini dapat membantu Jabatan Kebajikan Masyarakat dalam meningkatkan lagi penyertaan komuniti terhadap program Khidmat Bantu di Rumah. Maka perlunya diperkenalkan di peringkat awal lagi terhadap graduan mahupun komuniti yang berminat terhadap penjagaan warga emas namun tidak mengetahui cara untuk menyertai sukarelawan tersebut.

Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) mendapati bahawa terdapat lima faktor yang menyebabkan graduan tidak mendapat pekerjaan iaitu kekurangan kemahiran dan pengalaman kerja, kurang kemahiran komunikasi terutama dalam Bahasa Inggeris, ketidaksepadanan antara keperluan industri dan bidang pengajian, sikap negatif terhadap pekerjaan dan kurang kesedaran terhadap peluang pekerjaan. Maklumbalas daripada pihak industri yang dikumpul oleh Kementerian Pelajaran Malaysia pula mendapati bahawa sikap, ciri, kemahiran, motivasi, keupayaan berfikir di luar kotak, kemahiran penyelesaian masalah, kemahiran komunikasi dan keupayaan bekerja berpasukan dalam diri graduan tidak mencapai tahap yang memuaskan (Muhammad Hazrul, 2012). Berdasarkan kepada permasalahan tersebut maka kemahiran kebolehpasaran perlu dipertingkatkan dalam kalangan sukarelawan semenjak mereka terlibat di dalam program universiti lagi bagi menggalakkan graduan yang lahir mempunyai kemahiran yang diperlukan oleh majikan.

Maka pentingnya kemahiran kebolehpasaran ini diperkenalkan kepada sukarelawan dan memerlukan elemen kerja sosial dalam melatih sukarelawan yang berkhidmat dengan warga emas. Sekiranya sukarelawan yang dilantik mempunyai kemahiran mahupun kompetensi dalam penjagaan warga emas maka Malaysia akan bersedia dalam menghadapi Negara tua pada masa kan datang. Dengan adanya program khidmat bantu di rumah ini serta latihan kesukarelawanan, maka secara tidak langsung akan dapat membantu masyarakat dalam pelbagai aspek khidmat sokongan sosial seperti gotong-royong serta perkhidmatan kerajaan secara outreach dalam komuniti. Ia adalah bertujuan membantu masyarakat yang kurang bernasib baik seperti warga emas dan OKU yang tinggal bersendirian atau bersama keluarga mahupun di institusi kerajaan dan NGO. Selain itu, perlu juga diterapkan ke dalam diri setiap sukarelawan bahawa tanggungjawab menjaga warga emas amat penting bukan sahaja kepada diri, malah ia amat dituntut di dalam Islam. Bahkan konsep kebolehpasaran melalui sukarelawan ini seharusnya menjadi satu platform kepada graduan mahupun bakal graduan sebagai cabang dalam memperolehi pekerjaan.

Berdasarkan kepada keperluan, masalah, isu dan jurang kajian, maka satu kajian perlu dijalankan bagi mengenalpasti sejauhmana hubungan faktor latihan kesukarelawanan terhadap kebolehpasaran belia dalam Khidmat Bantu di Rumah. Adalah penting untuk dikaji sejauh manakah penerimaan dan kebolehpasaran belia terhadap khidmat bantu di rumah ini kerana ia dapat memberikan gambaran terus persepsi golongan sukarelawan belia terhadap usaha murni

kerajaan melalui beberapa faktor latihan sukarelawan yang mempengaruhi fokus kajian ini. Pengetahuan mengenai khidmat bantu di rumah boleh dijadikan input penting oleh kerajaan bagi menambahbaik dan memperkasakan strategi untuk menggalakkan penyertaan masyarakat dalam Khidmat Bantu di Rumah seiring untuk mentransformasikan hala tuju khidmat bantu di rumah.

PENGHARGAAN

Kajian ini telah mendapat pembiayaan Skim Zamalah UKM melalui Geran KRA 2017: 002. Ucapan penghargaan juga ditujukan kepada Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, UKM Bangi dan semua yang terlibat dalam menjayakan kajian ini.

RUJUKAN

- Azizi Yahaya (2006). *Belia: Sejauhmanakah Budaya Kesukarelaan Boleh Dipupuk Melalui Persatuan?* Skudai: Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Becker, G. (1962). Investment in human capital: A theoretical analysis. *Journal of Political Economy*, 70(5): 9-49.
- Berita Harian. (2014). <http://www.bharian.com.my/node/20749>. [30 November 2014].
- Clary, E. and Snyder, M. (1991). *A functional analysis of altruism and prosocial behaviour: The case of volunteerism*. In Clark, M. (ed) *Review of personality and social psychology: Vol 12*, Newbury Park, California: Sage.
- Clary, E., Snyder, M. and Ridge, R. (1992). Volunteers motivations: A functional strategy for recruitment, placement and retention of volunteers' *Nonprofit Management and Leadership*, 2(4), 333-350.
- Coetzee, M. (2011). Exploring distance learning students graduateness in relation to their employability (Unpublished research article). *Department of Industrial and Organisational Psychology in Africa*, 20(3), 439-446.
- Cunningham, S., Tunch, O. & Gallacer, D. (2013). Empowering Bioscience Students to Develop Employability Skills Through Volunteering-Voice of Experience. *HEA STEM Annual Conference 2013*, 16-17, Birmingham UK.
- Davis Smith, J, Ellis. A. Howlett, S. (2002). *Millennium Volunteers programme; UK wide evaluation*. Sheffield: Department for Education and Skills.
- DirectGov. (2012). *Volunteering while looking for work*. Accessed on 25.06.12. <http://www.dirct.gov.uk/en/employment/jobseekers/lookingforwork/dg.10033053>.
- Doris Padmini Selvaratnam, Nor Aini Idris Norlaila Abu Bakar & Ong Bee Kim. (2009). Kesan Peningkatan Jangka Hayat di Malaysia. *Prosiding PERKEM IV*, Jilid 1 [305-315].
- DWP (Department for Work and Pensions). (2012). *Get Britain working: Work together*. London: DWP, www.dwp.gov.uk/docs/work-together-lft.pdf.
- Elis, J. E. (2006). *The Implications of History*. Energize Inc. <http://www.energizeinc.com> [12 Mei 2012].
- Fugate, M. kinicki, A. J., & Ashforth, B. E. (2004). Employability: A psycho-social construct, its dimension and applications. *Journal of Vocational Behaviour*, 65, 14-38.
- Hardil, I & Baines, S. (2009) Active Citizenship in Later Life: Older Volunteers in a deprived Community in England. *Journal the Professional Geographer*, 61(1), 36-45.

- Hillard, J & Pollard, E. (1998). *Employability: Developing a Framework for Policy Analysis*. Nottingham, England: Department of Education and Employment.
- Hogan, R. Chamorro-Premuzic, T & Kaiser, R.B. (2013). Employability and Career Success: Bridging the Gap Between Theory and Reality. *Industrial and Organizational Psychology*, 6(1), 3-16.
- Holdsworth, C, Quinn, J. (2010). Student volunteering in English higher education, *Studies in Higher Education*, 35(1), 113–27.
- Jabatan Kebajikan Masyarakat. (2013). *Laporan Garis Panduan Program Khidmat Bantu di Rumah*. [Mei 2013].
- Jabatan Kebajikan Masyarakat. 2014. *Quick Facts KPWKM*.
https://www.kpwkm.gov.my/kpwkm/uploads/files/muat%20turun/quick_facts_kpwkm_2014.pdf.
- Jabatan Kebajikan Masyarakat. (2015). *Teks Ucapan Seminar Home Help Peringkat Zon Timur*. 19 April 2015.
- Jabatan Kebajikan Masyarakat. (2016). *Home Help Service*. 31 Julai 2016.
- Kementerian Pengajian Tinggi. (2012). *Martabatkan Kerja Sukarela Sebagai Amalan Profesional*. <http://blog.mohe.gov.my/2012/10.html> [5 oktober 2012].
- Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. (2015). 234 Sukarelawan KPWKM Prihatin Terima Sijil Penghargaan. *Unit Komunikasi Korporat*. 5 Mac.
- Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. (2014). *Quick Facts KPWKM, Jabatan Kebajikan Masyarakat*.
- Khadijah Alavi, Nor Faziana Karim & Siti Khadijah Mahamad Sakri (2017). Kebolehcapaian Khidmat Bantu Di Rumah Di Luar Bandar: Perspektif Kerja Sosial komuniti. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 12(2), 150-164.
- Krahn, H., Lowe, g. & lehmann, W. (2002). Acquisition of employability skills by high school students, *Canadian Policy*, 28(2), 275-96.
- Low, N., Butt, S., Ellis paine, A & Davis Smith, J. (2007). *Helping out: A national survey of volunteering and caritable giving*. London: Cabinet Office.
- Marta Garcia & Michelle Chatin. (2013). Careers in Research and Voluntary. *Career and Leadership Services*. Edith Cowan University 16th to 20th September 2013.
- Mohd Hazwan Mohd Puad. (2015). *The Role of Employability Skills Training Programs in the Workforce of Malaysia*. West Lafayette, Indiana. Thesis Unpublished.
- Mosher-Ashley, R. R. P. M. (2000). Factors Influencing College Students to Choose Careers Working with Elderly Persons. *Educational Gerontology*, 26(8), 725–736.
<https://doi.org/10.1080/036012700300001386>.
- McQuaid, R & Lindsay, C. (2005). The concept of employability. *Urban Studies*, 42(2), 197-219.
- Muhammad Hazrul Ismail. (2012). *Kajian mengenai kebolehpasaran siswazah di Malaysia: Tinjauan dari perspektif majikan*. Prosiding PERKEM VII, 2(2012), 906-913.
- Musick, M. & Wilson, J. (2008). *Volunteers: A social profile, Bloomington and Indiana*: Indiana University Press.
- Newton, B., Oakley, J & Pollard, E. (2011). *Volunteering: Supporting transitions. V: The National*. Volunteering Service.
- Paine, AE, Mckay, S & Moro, D. (2013). 'Does volunteering improve employability? Insights from the British Household Panel Survey and beyond' *Voluntary Sector Review*, 4(3), 355-376.

- Pool, L.D. & Sewell, P.J. (2007). The key to employability: Developing a practical model of graduate employability. *Emerald Insight* 48(4): 277-289.
- Rahimah Abdul Aziz. (2000). *Kepentingan Perancangan Warga Tua. Warga Tua Isu dan Fenomena*, eds. Abdul Aziz Jemain, Rahimah Abdul Aziz dan Lukman Z. Mohamad. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rothwell. A. (2013). International volunteering: employability, leadership and more. *Research Paper*, 55(2), 159-173.
- Spera. C, Ghertner. R., Nerino. A. & DiTommaso, A. (2013). *Volunteering as a Pathway to Employment: Does Volunteering Increase Odds of Finding a Job for the Out of Work?* Corporation for National and Community Service, Office of Research and Evaluation: Washington, DC.
- Williams, C., Aldridge, T., Lee, R., Leyshon, A., Thrift, N. & Tooke, J. (2001). Bridges into work? An Evaluation of local Exchange and Trading Schemes (LETS). *Policy Studies*, 22(2), 119-32.
- Yarwood, R. (2005). Geography, citizenship and volunteering: some uses of the Higher Education Active Community Fund. *Journal of Geography in Higher Education*, 29(2) 335–68.
- Zimmeck, M, Rochester, C. (2011). *Something old, something new, something borrowed, something blue: governments' approach to volunteering in England since 1997*, paper presented at the Conference of Philanthropy Studies, European University of Voluntary Service, Basel, Switzerland.
- Zulkifly Ramli. (2015). *Seminar Home Help Peringkat Zon Timur Tahun 2015*. Hotel Tanjung Vista Kuala Terengganu. www.jkm.gov.my/jkm//2015/teksUcapanKPKM19042015.pdf [19 April 2015].

MAKLUMAT PENULIS

KHADIJAH ALAV

Program Kerja Sosial, Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
khadijah@ukm.edu.my

SALINA NEN

Program Psikologi, Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
salina.nen@ukm.edu.my

FAUZIAH IBRAHIM

Program Kerja Sosial, Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
ifauziah@ukm.edu.my